

ESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem ve věci žalobce: **J. V.**, zastoupeného: JUDr. Tomášem Plavcem, advokátem, se sídlem AK Chrudim, Rooseveltova 335, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 18.11.2009, č.j. KrÚ 58454/2009/ODSHI/8, sp. zn. SpKrÚ 47209/2009/ODSHI/8,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 18.11.2009, č.j. KrÚ 58454/2009/ODSHI/8, sp. zn. SpKrÚ 47209/2009/ODSHI/8, se pro nezákonnost zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000,- Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 9.9.2010, č.j. 52A 4/2010-62 ve výši 11.640,- Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Tomáše Plavce, advokáta se sídlem AK Chrudim, Rooseveltova 335.

O d ů v o d n ě n í:

I.

Rozhodnutím Krajského úřadu Pardubického kraje (dále též „žalovaný“) ze dne 18. 11. 2009, č. j. KrÚ 58454/2009/ODSHI/8, sp. zn. SpKrÚ 47209/2009/ODSHI/8, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 27. 4. 2010, č. j. KrÚ 28972/2010/ODSHI/8, sp.zn. SpKrÚ 47209/2009/ODSHI/8, bylo jakožto nedůvodné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí

Magistrátu města Pardubic (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 20. 8. 2009, č. j. OSA/P-2540/08-D/128.

Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce včasnou žalobu, v níž namítal, že dne 17. 12. 2008 v 3. 40 hod, kdy se měl přestupek údajně stát, se „*prokazatelně*“ nacházel na místě odlišném od místa spáchání přestupku. Dále namítal, že žalované rozhodnutí převzal až dne 8. 12. 2009, tedy jeden den po uplynutí lhůty stanovené § 20 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Řízení proto mělo být dle žalobce podle § 76 odst. 1 písm. f/ zákona o přestupcích zastaveno. Dále se žalobce domnívá, že výrok žalovaného rozhodnutí je „procesně chybný“, resp. že nebyly splněny podmínky pro postup dle § 70 zák. č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Upozornil též, že žalovaný nedodržel lhůty stanovené § 71 správního řádu. Ze všech výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.

II.

Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že jeho rozhodnutí je věcně správné a zákonné a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zevrubně se pak žalovaný vyjádřil zejména k žalobní námitce, že žalované rozhodnutí, ač bylo vydáno ve lhůtě jednoho roku ode dne spáchání přestupku, mělo by být zrušeno (a řízení zastaveno) jen proto, že bylo žalobci doručeno jeden den po uplynutí lhůty pro projednání přestupku. Žalovaný předně konstatoval, že nečiní sporným datum doručení žalovaného rozhodnutí žalobci a uznává, že toto, ač bylo vydáno ve lhůtě stanovené § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, bylo žalovanému doručeno až po uplynutí této lhůty (konkrétně jeden den). Dále žalovaný uvedl (vyjádření ze dne 29. 4. 2010), že si je vědom názoru zastávaného částí doktríny, tj. názoru, že rozhodnutí o přestupku musí ve lhůtě pro projednání přestupku nabýt právní moci a nepostačuje, bylo –li pouze ve lhůtě jednoho roku ode jeho spáchání vydáno (srov. např. Červený, Z., Šlauf, V. Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. 15. aktualizované vydání podle stavu k 1. 3. 2008. Praha: Linde Praha, a. s., 2008, strana 42 – 45). Je si též vědom existujících rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, z jejichž odůvodnění je možno dovodit, že Nejvyšší správní soud se taktéž přiklání k tomuto výkladu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39, a rozsudek téhož soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 9 As 81/2008 – 55). Nicméně žalovaný je přesvědčen, že tento výklad správný není. Ve vyjádření ze dne 29. 6. 2010 pak předložil následující argumentaci (citace, psáno kurzívou):

Dle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.

Dle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích do běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.

„Projednáním věci“ se rozumí nejen její projednání (např. za účasti případných svědků apod.), ale též rozhodnutí o ní (srov. např. právní názor vyslovený v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005 – 71).

Dle § 71 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 51 zákona o přestupcích vydáním rozhodnutí se rozumí

a) předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:",

b) ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1),

c) vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25, nebo

d) poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu.

Z výše uvedeného plyne, že v daném případě byl přestupek, který byl spáchán dne 7. 12. 2008, projednán v zákonem stanovené jednoroční lhůtě. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 20. 08. 2009 a rozhodnutí odvolacího správního orgánu dne 26. 11. 2009. Okolnost, že rozhodnutí bylo převzato adresátem z různých důvodů až po uplynutí prekluzivní lhůty, již tento fakt nijak ovlivnit nemůže.

Žalovanému je znám právní názor vyslovený v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39. Nejvyšší správní soud v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že „ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci“. Nejvyšší správní soud však svůj interpretační závěr nijak neodůvodnil (a to přesto, že požadavek, aby ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci, není obsažen v textu právní normy!), jednalo se o pouhé konstatování.

S tímto právním názorem, jak již naznačil výše, se žalovaný neztotožňuje, a to z následujících důvodů:

a) Od dob římských platí zásada clara (acta) non sunt interpretanda (jasné předpisy se nemají vykládat, resp. nevyžadují výklad). Pokud již Nejvyšší správní soud v rozporu s jazykovým výkladem (§ 20 odst. 1 zákona o přestupcích) dovodil, že „ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku (též) nabýt právní moci,“ byl povinen předložit argumentaci (založenou na jiné metodě výkladu), která by byla s to jazykové metodě výkladu konkurovat, resp. která by byla způsobilá lingvistický výklad prolomit (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 947/09). Jelikož tak Nejvyšší správní soud neučinil, necítí se být žalovaný tímto právním názorem vázán, neboť tento právní názor nebyl podložen žádnou relevantní argumentací.

b) Žalovaný vychází z jazykového výkladu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Dle žalovaného z ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nevyplývá, že ve (velmi krátké) jednoroční lhůtě musí též rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci. Tuto interpretační alternativu preferuje i Městský soud v Praze (srov. právní názor vyslovený v odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2007, č. j. 2Ca 10/2006 – 36) či J. Bárta (srov. Bárta, J. Lhůty pro rozhodnutí ve správním řízení a v přestupkovém řízení. Správní

právo.1997. str. 3 a násl.). Taktéž asistenti soudců Nejvyššího správního soudu Klára Hrušová a Pavel Molek v odborné stati *Správní trestání v aplikační praxi soudů* (Soudní rozhledy č. 12/2009) uvádí:

“Jak ukazuje právní praxe, skutečnost, že o daném přestupku nutno rozhodnout a toto rozhodnutí musí nabýt právní moci, se jeví často jako problematická. Nejproblematictějším faktorem se v tomto ohledu pak jeví skutečnost, že právní moc závisí na skutečnostech, které správní orgán nemůže ovlivnit (připomeňme např. mediálně tolik známé nepřebírání zásilek obviněnými, které k délce řízení může přidat pro ně tolik cenné týdny, ba měsíce). Otázkou je, zda se do běhu promlčecích lhůt počítá jak řízení o přestupku prvoinstančního orgánu, tak i doba, po kterou probíhá řízení odvolací. Právě procesní důsledky spočívající v tom, že nelze v již zahájeném řízení pokračovat, bez ohledu na to, zda okolnost, která je důvodem zániku odpovědnosti, nastala v řízení prvostupňovém nebo v řízení odvolacím, se jeví jako nejspornější. Ačkoli někteří autoři zastávají k právním následkům plynutí promlčecí lhůty jednoznačný postoj a judikatura se k tomuto názoru také přiklání, domníváme se, že právní názor, podle kterého musí rozhodnutí o přestupku též nabýt právní moci, je restriktivní a zákonná díkce „přestupek nelze projednat“ v sobě – právě proto, že většinový přístup přímo podněcuje k procesnímu taktizování ze strany obviněných, nemluvě o tom, že smysl oné roční lhůty tkví i v zabránění stíhání trestu za dávno minulý skutek, ovšem splnění tohoto požadavku dostahuje již ve vztahu k prvostupňovému odsouzení – požadavek pravomocnosti neobsahuje.“

c) Ústavní soud opakovaně judikuje (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 33/97, N 163/9 SbNU 399; č. 30/1998 Sb.), že „smyslem právního institutu lhůty je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích (což hraje zejména důležitou roli z hlediska dokazování v případech sporů), urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů. Tyto důvody vedly k zavedení lhůt již před tisíci lety“. V daném případě žalovaný nečinný nebyl (v řízení nedocházelo k průtahům), všechny relevantní důkazy byly provedeny již v řízení před správním orgánem prvního stupně (nedošlo tedy v důsledku uplynutí většího časového úseku ke ztrátě jejich hodnoty) a věc žalovaný rozhodl v zákonem stanovené jednorozhodnutí lhůtě (tzn., že nedošlo k uložení sankce za dávno minulý skutek). Cíle (účelu), kterého chtěl zákonodárce stanovením lhůt pro projednání přestupku dosáhnout, tedy zjevně dosaženo bylo. Žalovaný proto nenalézá žádný rozumný argument, proč by mělo nyní být jeho rozhodnutí vydané (v již tak dost krátké) v jednorozhodnutí lhůtě zrušeno jen proto, že v této lhůtě též nenabylo moci práva.

d) Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48), že „právo ve svém regulativním působení musí předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by - při existenci několika různých interpretačních alternativ - racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom

důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přičítá základnímu smyslu práva."

Dle žalovaného je otázkou, komu svědčí výklad „provedený“ (resp. neprovedený) v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39. Odpověď je dle žalovaného taková, že výklad provedený Nejvyšším správním soudem prospívá zejména těm, kdož se vyhýbají řízení o přestupku, kladou překážky řádnému doručování rozhodnutí (a následně žádají o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena), popř. jinak procesně taktizují. Takový výklad je proto dle názoru žalovaného nutno odmítnout, neboť bezdůvodně favorizuje ty, kdo právo porušují a zneužívají, před těmi, kteří ho dodržují.

Ze všech výše uvedených důvodů trvá žalovaný na tom, že žaloba není důvodná a navrhuje, aby byla zamítnuta.

III.

Soud přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů a dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

K první žalobní námitce, tj. k námitce, že se žalobce dne 17. 12. 2008 v 3. 40 hod. „prokazatelně“ nacházel na místě odlišném od místa spáchání přestupku, soud uvádí, že žalobce zřejmě přehlíží, že se jednání, které je popsáno ve skutkové větě výroku žalovaného rozhodnutí, měl dle správních orgánů obou stupňů dopustit dne 7. 12. 2008, nikoliv 17. 12. 2008, a proto není rozhodné, kde se žalobce nacházel dne 17. 12. 2008. Na tomto místě soud pouze pro úplnost dodává, že oznámením o přestupku, potvrzením o zadržení řidičského průkazu, záznamem o výsledku dechové zkoušky, protokolem o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem a výpovědí nstržm. N. a nstrmž. Š. bylo v řízení před správními orgány nade vší pochybnost prokázáno, že se žalobce dne 7. 12. 2008 na místě spáchání přestupku nacházel a že se jednání popsaného ve výrokové části žalovaného rozhodnutí (které tvoří společně s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně jeden celek) dopustil.

Pokud jde o námitku, že nebyly splněny podmínky pro postup dle § 70 správního řádu, pak k této soud uvádí, že tuto námitku měl žalobce uplatnit v odvolání proti opravnému rozhodnutí, popř. v následné žalobě proti tomuto rozhodnutí (opravné rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a žaloba proti němu - za předpokladu, že žalobce vyčerpá řádné opravné prostředky ve správním řízení - je přípustná /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2009, č. j. 1 As 112/2008 – 56/). Nemůže se však domáhat přezkoumání tohoto opravného rozhodnutí v řízení o žalobě proti zcela jinému rozhodnutí - žalobce musí nejprve splnit podmínky stanovené s. ř. s. pro přístup ke správnímu soudu, tj. musí vyčerpat řádné opravné prostředky ve správním řízení, a teprve poté může podat správní žalobu proti opravnému rozhodnutí. Bez ohledu na shora uvedené je však možno uvést, že i bez opravy výroku provedené žalovaným (opravným usnesením došlo v tomto případě v souladu s § 70 správního řádu k opravě zjevných nesprávností vzniklých při písemném vyhotovování rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, in concreto došlo k opravě data rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a k doplnění jednoho znaku čísla jednacího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) bylo by žalované rozhodnutí zcela

srozumitelné a bylo by z něho zřejmé, jak a o čem bylo rozhodnuto, neboť ve výrokové části žalovaného rozhodnutí (rozhodnutí správního orgánu druhého stupně) bylo jednoznačně uvedeno, že je rozhodováno o odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubic ze dne 18. 8. 2009, č. j. OSA/P-2540/08-D/128. Navíc v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (rozhodnutí správního orgánu druhého stupně) byl opakovaně podrobně popsán skutek, v němž správní orgány obou stupňů spatřovaly přestupek. Nikdo, včetně adresáta žalovaného rozhodnutí, tak nemohl mít žádné pochybnosti o odvolání proti jakému rozhodnutí rozhodoval a jak rozhodl.

Ani případné nedodržení lhůt pro vydání rozhodnutí stanovených § 71 správního řádu nemohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť se jedná – jak je již drahnou dobu judikováno – pouze o lhůty pořádkové. I kdyby rozhodnutí bylo vydáno po lhůtě pro jeho vydání, nemohlo mít toto porušení ustanovení správního řádu vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2009, sp. zn. 3 Ads 34/2008 – 74). Pro úplnost soud dodává, že spis byl odvolacímu správnímu orgánu předložen dne 17. 9. 2009, rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 18. 11. 2009 a předáno k poštovní přepravě dne 26. 11. 2009. Vzhledem k tomu, že se jednalo o složitý případ (§ 71 odst. 3 písm. a/ správního řádu), byla lhůta k vydání rozhodnutí překročena pouze o 10 dnů.

Pokud se jedná o poslední žalobní námitku, tedy námitku, že žalované rozhodnutí, ač bylo vydáno ve lhůtě jednoho roku ode dne spáchání přestupku, mělo by být zrušeno (a řízení zastaveno), neboť bylo žalobci doručeno jeden den po uplynutí lhůty po projednání přestupku, pak v tomto případě se musel krajský soud řídit právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku ze dne 21.12.2010, č.j. 9As 89/2010-91, v němž na rozdíl od žalovaného a na rozdíl od předchozího zrušeného rozsudku podepsaného soudu ze dne 9.10.2010, č.j. 52A 4/2010-61, dospěl Nejvyšší správní soud k následujícímu závěru:

Stěžejní otázkou, která je mezi účastníky řízení předmětem sporu, je posouzení právní otázky běhu prekluzivní lhůty stanovené § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, respektive určení, zda v průběhu této lhůty postačí vydat prvostupňové rozhodnutí či zda do jejího konce musí rozhodnutí nabýt právní moci, včetně případného rozhodnutí o odvolání.

Nejvyšší správní soud k této otázce odkazuje na své závěry obsažené v ustálené judikatuře. V rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaném pod č. 845/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud jednoznačně uvedl: „*Lhůta stanovená k projednání přestupku je prekluzivní. Nepřichází proto v úvahu její přerušení nebo stavení s těmi právními důsledky, že by se o dobu, po kterou nebylo možné z důvodů správním orgánem nezaviněných v řízení pokračovat, tato lhůta prodlužovala. Ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci.*“ Tento závěr je argumentačně rozveden v dalších rozhodnutích, například v rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010 - 89: „*Ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynuli od jeho spáchání jeden rok. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS, interpretoval toto ustanovení tak, že rozhodnutí o přestupku musí ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku nabýt právní moci (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 As 56/2004 - 68, a ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75, a z dne 1 9. 8. 2010, č. j. 7 As 41/2010 - 66,*

dostupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud i v dané věci dospěl k závěru, že ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích je třeba vyložit tak, že přestupek musí být v zákonné lhůtě projednán pravomocně. Pokud totiž právo správního orgánu projednat přestupek po uplynutí prekluzivní lhůty zaniká, je nutné, aby do této doby bylo rozhodnutí o přestupku perfektní, tzn. splňovalo všechny znaky zásadně nezměnitelného individuálního správního aktu. Není rozhodující, zda správní akt nabude právní moci marným uplynutím lhůty k odvolání, oznámením rozhodnutí o podaném odvolání či případně jiným zákonem stanoveným způsobem. Z procesního hlediska jde o konečný výsledek určitého postupu správního orgánu. Nelze připustit, aby rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci až po uplynutí prekluzivní lhůty. Pod pojem „projednat“ je totiž třeba zahrnout i konečný výsledek postupu správního orgánu, tedy nabytí právní moci, s níž jsou spojeny významné právní následky. Teprve v okamžiku nabytí právní moci je rozhodnutí o přestupku úplné a neměnné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 Afs 42/2004 - 61, publikovaný pod č. 954/2006 Sb. NSS).“

Nejvyšší správní soud považuje shora uvedenou argumentaci za úplnou a přesvědčivou. Krajský soud oponuje uvedenému závěru poukazem na gramatický výklad § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, dle něhož přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. Dle názoru krajského soudu ze znění tohoto ustanovení nelze dovozovat, že by v této lhůtě muselo být vydáno pravomocné rozhodnutí o přestupku. Jím vyslovený názor se opírá o shodný termín „projednat“ použitý v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích v souvislosti s ústním jednáním, z čehož následně dovozuje, že v dané lhůtě postačí o přestupku „alespoň v prvním stupni rozhodnout“. Tato argumentace však nevyvrací ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu vyslovený závěr, který lze shrnout následovně:

Je nesporné, že ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích upravuje lhůtu prekluzivní, tj. lhůtu, po jejímž uplynutí již zaniká právo, zde konkrétně právo správního orgánu pokračovat v řízení o přestupku (shodně viz k pojmu prekluze ve vztahu ke lhůtám pro vedení řízení nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2701/08). I ryze gramatický výklad § 20 odst. 1 zákona o přestupcích zakazuje v řízení cokoliv činit (projednávat) po uplynutí roční lhůty od jeho spáchání. Pojem „projednat“ nelze v přestupkovém řízení spojovat pouze s nařízením a vedením ústního jednání, jak uvádí krajský soud.

Lze přisvědčit tomu, že slovo „projednat“ je v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích použito v souvislosti s vedením ústního jednání („...*V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, ...*“). Termín „projednat“ je však v zákoně o přestupcích použit v celé řadě dalších ustanovení, přičemž vždy je jím míněno celkové vedení řízení o přestupku. Z mnoha ustanovení zákona o přestupcích lze citovat například § 9 odst. 1 – ... nelze **projednat** přestupek, jehož se dopustila osoba požívající výsad imunit podle zákona nebo mezinárodního práva; § 9 odst. 3 – podle tohoto zákona se **projednávají** přestupky, kterých se dopustili poslanci a senátoři; § 10 odst. 1 – podle zvláštních předpisů se **projedná** jednání, které má znaky přestupku ...; § 10 odst. 2 – toto jednání se **projedná** jako přestupek, pokud jeho pachatel ...; § 12 odst. 2 – za více přestupků **projednaných** ve společném řízení...; § 52 – přestupky **projednávají** a) obecní úřady ...; § 53 odst. 1 – obce **projednávají** přestupky proti ...; § 53 odst. 3 – obce mohou jako svůj zvláštní orgán zřizovat komise k **projednávání**

přestupků...; či na závěr formulaci jednoho ze základních pravidel přestupkového řízení: § 6 7 odst. 1 - přestupky se **projednávají** z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se **projednávají** jen na návrh (pozn.: zvýraznění doplněno NSS). Z těchto ustanovení zákona o přestupcích je zřejmé, že pojem „projednat“ nelze spojovat pouze s vedením ústního jednání, neboť při akceptaci takového výkladu by byl význam citovaných ustanovení zjevně nesmyslný.

Pokud tedy § 20 odst. 1 zákona o přestupcích stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, neznamená to, že v řízení nelze nařídit a provést ústní jednání, ale že v řízení nemůže být proveden vůbec žádný úkon, včetně například rozhodování o účinnosti doručení rozhodnutí atd. V tomto směru je třeba považovat názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v jeho ustálené judikatuře za jednoznačný.

Na tomto nic nemění ani závěr, který Nejvyšší správní soud zaujal k běhu lhůty stanovené pro uložení kázeňského trestu za kázeňský přestupek dle § 186 odst. 9 zákona č. 361/2003 Sb. v rozsudku ze dne 23. 6. 2010, č. j. 4 Ads 50/2010 - 68 (a dalších). Nejvyšší správní soud v rozhodnutí, na které poukazuje žalovaný i krajský soud, zdůraznil odlišnost právní úpravy zákona č. 361/2003 Sb. od obecné úpravy přestupkového zákona a dalších zákonů upravujících prekluzivní lhůtu pro projednání přestupků a jiných správních deliktů. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu konstatoval, že zákon č. 361/2003 Sb. poskytuje pro řízení ve věcech služebního poměru komplexní právní úpravu a je, na rozdíl od dalších zákonů, v nichž se rozhoduje o správních deliktech, samostatným druhem řízení. Podstatný rozdíl spatřoval v úpravě délky subjektivní prekluzivní lhůty pro vydání rozhodnutí pro uložení pokuty či vydání rozhodnutí o přestupku či jiném deliktu dle zákona o přestupcích a dle zákonů č. 591/1992 Sb., zákona č. 114/1992 Sb., zákona č. 110/1964 Sb. či zákona č. 238/1991 Sb., neboť tyto zákony stanoví subjektivní prekluzivní lhůtu v délce jednoho roku, zatímco vlastní procesní úprava zákona č. 361/2003 Sb. takto rozsáhlý časový prostor správnímu orgánu neposkytuje. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu proto v citovaném rozhodnutí dospěl k závěru, že z rozsudků vydaných ve věcech, na které se vztahují uvedené zákony, nelze bez dalšího vyvozovat závěry pro řízení ve věci služebního poměru dle zákona č. 361/2003 Sb. (viz č. I. 76 rozsudku sp. zn. 4 Ads 50/2010). Zároveň uvedl důvody, proč na jím projednávanou věc aplikoval závěry judikatury týkající se prekluzivní lhůty dle zákona č. 186/1992 Sb. Stejně odůvodnění je obsaženo i ve stanovisku pléna Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 1999, č. j. S 296/99, publikované jako Rc 9/2000, o které se opírají i další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která odkazuje ve svém vyjádření žalovaný (též v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 4 Ads 51/2010 - 77, i v rozsudku ze dne 29. 4. 2010, č. j. 4 Ads 166/2009 - 76, kde se jedná o aplikaci zákona č. 361/2003 Sb.).“

Zároveň ve výše uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uložil krajskému soudu, aby se zabýval určením dne doručení rozhodnutí žalovaného a činností tohoto doručení. K tomu krajský soud v souladu s výše uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu uvádí následující závěr.

Jak vyplývá z žalovaného rozhodnutí, předmětem přestupkového řízení bylo protiprávní jednání žalobce, kterého se dopustil dne 7.12.2008. Žalobce tedy spáchal přestupek, který byl předmětem uvedeného řízení, dne 7.12.2008. V tom případě ve smyslu závazného výkladu Nejvyššího správního soudu by muselo rozhodnutí o odvolání, tj. žalované

rozhodnutí, nabýt právní moci do jednoho roku od spáchání přestupku ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. V daném případě by tedy muselo rozhodnutí žalovaného nabýt právní moci nejpozději dne 7.12.2009. Jak ale vyplývá z žalovaného rozhodnutí a z připojené doručky obsažené ve správním spisu, žalované rozhodnutí převzal žalobce dne 8.12.2009, tedy toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 8.12.2009, tedy již po uplynutí výše zmíněné lhůty po projednání přestupku. V tom případě bylo tedy porušeno ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích a z důvodu této nezákonnosti musel krajský soud, v souladu s výše uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu, žalované rozhodnutí pro nezákonnost zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (dle § 78 odst. 1 s.ř.s.).

Úspěšný žalobce, který v řízení před krajským soudem nebyl zastoupen advokátem, měl právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., přičemž ve výroku II. tohoto rozsudku byla žalobci přiznána vůči žalovanému náhrada nákladů spočívající v zaplacení soudního poplatku za žalobu ve výši 2.000,- Kč.

Zároveň bylo rozhodnuto ve výroku II. o přiznání náhrady nákladů řízení žalobci zastoupenému advokátem v řízení o kasační stížnosti ukončeném výše zmíněným rozsudkem NSS, a to ve výši 11.640,- Kč, když žalobce byl v tomto řízení zastoupen advokátem. Tato částka zahrnuje jednak soudní poplatek za kasační stížnost zaplacený žalobcem ve výši 3.000,- Kč, dále odměnu a paušální náhradu za dva úkony (příprava a převzetí věci podání kasační stížnosti), tj. 2 x 2.100,- Kč a 2 x 300,- Kč s připočtením DPH, a protože byl žalobce zastoupen v novém řízení, ukončeném tímto rozsudkem krajského soudu, přičemž v tomto řízení byl již žalobce na rozdíl od předchozího soudního řízení zastoupen výše jmenovaným advokátem, měl dále žalobce vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení zahrnující odměnu a paušální náhradu za jeden úkon právní služby, tj. přípravu a převzetí věci, tj. 1 x 2.000,- Kč + 300,- Kč s připočtením DPH, tedy celkem výši 11.640,- Kč (§ 3, 7, 8, 9, 11, 13 vyhl. č. 177/1996 Sb. a § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení: Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodu a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů od doručení rozhodnutí u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích, k rozhodování o kasační stížnosti je příslušný Nejvyšší správní soud v Brně, přičemž musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem.

V Pardubicích dne 1. března 2011

JUDr. Jan Dvořák, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: Monika Marelová